

بازی و رشد حرکتی

www.ketab.ir

مطهره مصلحی - فراز پاک ضمیر

سرشناسه	: مصلحی، مطهره، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: بازی و رشد حرکتی/ مولفان مطهره مصلحی، فراز پاکضمیر.
مشخصات نشر	: تهران: حافظ پژوه، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: م، [۱۵۷] ص.: مصور (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۶۶-۵۳-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: عنوان دیگر: بازی و درمان.
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۴۶-۱۴۴].
عنوان دیگر	: بازی و درمان.
موضوع	: بازی درمانی
موضوع	: بازی ها -- جنبه های روان شناسی
موضوع	: بازی های کودکان -- جنبه های روان شناسی
شناسه افزوده	: پاک ضمیر، فراز، ۱۳۶۵ -
رده بندی کنگره	: [J] ۰۵۱ ب ۲م ۶ ۱۳۹۴
رده بندی دیویی	: ۶۱۸/۵۰۰۱۹۱۴۵۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۰/۱۲۶

نام کتاب	: بازی و رشد حرکتی
مولفان	: مطهره مصلحی، فراز پاک ضمیر
ناشر	: انتشارات حافظ پژوه
نوبت چاپ	: اول - تابستان ۱۳۹۴
تیراژ	: ۵۰۰ نسخه
قیمت	: ۸۰۰۰۰ ریال
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۶۶-۵۳-۹

حق چاپ محفوظ و مخصوص مؤلف می باشد.

آدرس: صادقیه، بین فلکه اول و دوم، بلوار شهدای صادقیه شمالی، پلاک ۲۶

تلفن: ۴۴۲۴۱۷۵۰

پیش گفتار

امروزه، به علت گسترش سریع و روز افزون تکنولوژی و ارتباطات و ورود رایانه‌ها، موبایل و نرم افزارهای متعدد از جمله، بازی های رایانه‌ای به عنوان جزء جدایی ناپذیر از لوازم زندگی و همچنین بروز بیش از پیش اختلالات مختلف در افراد از جمله کودکان، با تغییر ذائقه کودکان از بازی‌ها، با تحرک بالا به بازی‌های رایانه‌ای مشکلاتی در خانواده‌ها و زندگی اجتماعی کودکان بروز نموده است. با ذکر این نکته که بازی یکی از طبیعی‌ترین راه‌های بروز تمایل کودک برای تماس، برخورد و شناخت بهتر از دنیای اطراف خود است که از همان بدو تولد شروع می‌گردد. و بیان این نکته که در سیم، تربیت امروزی، بازی به عنوان یکی از مؤثرترین وسایل تربیتی شناسه می‌شود. به کارگیری بازی در راستای تعلیم و تربیت بهتر و مؤثرتر کودکان از جمله کودکانی که دارای اختلالاتی همچون اضطراب، ترس مفرد، ناشنوائی، نایبائی، کمروبی، سندرم داون، اختلال هماهنگی رشد، دیابت، فلج مغزی و اوتیسم می‌باشند لازم دیده شد تا با پژوهشی که در کتاب پیش‌رو گرداوی شده به نقش مؤثر بازی در درمان و تعلیم و تربیت بهتر کودکان سالم و غیرسالم پرداخته شود.

نویسندگان در این کتاب در هفت فصل اقدام به جمع آوری و ارایه مطالبی مفید در این زمینه نموده‌اند. فصل اول به معرفی بازی درمانی و کلیات مربوط به آن اختصاص یافته است. در فصل دوم با بیان انواع بازی و تأثیرات آن در جوانب مختلف زندگی اجتماعی و فردی کودکان و

تقسیم بندی بازی های موجود در جامعه ایرانی و معایب و محاسن بازی -
های رایانه ای به طور مبسوط بیان شده است.

در فصول سوم تا ششم کتاب ، اختلالات موجود در کودکان شرح داده
شده و تأثیرات بازی بر هریک از اختلالات به طور دقیق و مبرهنی بیان
شده است. در فصل هفتم بازی ها و تأثیر گذاری های هر یک از آنها بر
اختلال یا اختلالاتی به عنوان درمان آن اختلال بیان شده است.

www.ketab.ir

۱.....	فصل اول : بازی درمانی
۳.....	تعریف بازی
۳.....	اهمیت بازی
۸.....	نقش بازی در رشد هوشی کودک
۸.....	نقش بازی در رشد اجتماعی کودک
۱۰.....	تأثیر بازی بر رشد خلاقیت ها
۱۰.....	کمک ، درک ، تشخیص کودک
۱۰.....	ایجاد ظرفیت ، مهارت های حرکتی
۱۰.....	تقویت اعتماد به نفس
۱۱.....	بازی ابزاری برای تجربه یاد کردن
۱۱.....	نقش بازی درمانی
۱۸.....	فصل دوم : بازی و انواع آن
۱۹.....	بازی فردی
۲۰.....	بازی های گروهی
۲۰.....	بازی های نمادین
۲۲.....	نظریه های بازی و فواید بازی برای هوش کودکان
۲۴.....	بازی و سیستم عصبی کودکان
۲۴.....	تمرینات مربوط به افزایش میزان توجه و تمرکز
۳۲.....	انواع بازی
۳۲.....	۱- فعالیت کنشی
۳۲.....	۲- بازی های حرکتی

- ۳۲..... بازی‌های ساختمانی بی هدف
- ۳۳..... بازی‌های ساختمانی با هدف
- ۳۳..... کاربرد روان‌شناسی بازی برای مربیان
- ۳۳..... الف - شناخت
- ۳۳..... ب - سوق‌دهی رفتار
- ۳۳..... ج - تربیت و رفع نقیصه‌های رفتاری
- ۳۴..... بازی‌های رایانه‌ای
- ۳۵..... محاسن بازی‌های رایانه‌ای
- ۳۶..... معایب بازی‌های رایانه‌ای
- ۳۶..... الف) آسیب‌های جسمانی
- ۳۷..... ب) آسیب‌های روانی - تربیتی
- ۳۷..... ج) تنبلی ذهن
- ۳۷..... د) تاثیر منفی در روابط خانوادگی
- ۳۸..... و) افت تحصیلی
- ۳۸..... راهنمایی

فصل سوم: کودکان خجالتی و بازی‌بازانها..... ۴۰

- ۴۱..... کودکان خجالتی
- ۴۲..... شناسایی موقعیتهایی که باعث خجالتی شدن کودک می‌شوند
- ۴۲..... از برجسب زدن پرهیزید و آنها را تشویق کنید
- ۴۲..... استعدادهای کودک را کشف کنید
- ۴۳..... اجازه دهید بچه کمرو در مورد خودش حرف بزند
- ۴۳..... ویژگی‌های مثبت کودک را یادآوری کنید
- ۴۳..... کودک را شرم‌نده نکنید
- بازی‌هایی برای کاهش هراس اجتماعی و رفع خجالت و کمرویی
- ۴۴..... کودکان

فصل چهارم : صرع، بیش فعالی و اختلال هماهنگی رشد.....	۴۸
صرع.....	۴۹
صرع چیست؟.....	۴۹
علت صرع.....	۵۰
درمان صرع در کودکان.....	۵۱
بیش فعالی.....	۵۳
اختلال هماهنگی رشد.....	۵۴
بازن درمانی چگونه می تواند به درمان این اختلال کمک کند.....	۵۵
فصل پنجم : اضطراب، ترس، سندرم داون و اوتیسم.....	۵۹
بخش اول اضطراب و ترس.....	۶۰
مقدمه.....	۶۰
تعریف اضطراب.....	۶۰
اختلالات اضطرابی دوران کودکی.....	۶۱
دیدگاه های مختلف درباره اضطراب.....	۶۲
دیدگاه زیست شناختی.....	۶۲
دیدگاه رفتاری.....	۶۲
دیدگاه شناختی.....	۶۲
دیدگاه شناختی - رفتاری.....	۶۳
دیدگاه روان پویایی.....	۶۳
دیدگاه وجودی.....	۶۳
دیدگاه فرد مدار.....	۶۳
دیدگاه گشتالتی.....	۶۴
دیدگاه درمانهای میان فردی.....	۶۴

- دیدگاه سیستمی ۶۴
- دیدگاه اجتماعی - فرهنگی ۶۵
- مشاوره بر پایه روانکاوی ۶۵
- نقش بازی و ورزش در درمان اضطراب ۶۶
- ترس در کودکان ۶۶
- علل ترس ۶۷
- اثرات ترس بر کودک ۶۷
- ترس مفید ۶۸
- بازی و ورزش در ترس ۶۸
- بازآموزی، شمردن ۶۸
- بخش دوم: سندرم داون و اوتیسم ۶۹
- علائم بیماری سندرم داون ۷۰
- سندرم داون چگونه بر رشد اثر میگذارد ۷۱
- علائم اسکلتی ۷۳
- کنترل سندرم داون ۷۳
- نقش بازی در درمان سندرم داون ۷۴
- نقش انواع اسباب بازی ها ۷۴
- اوتیسم ۷۵
- علائم اوتیسم ۷۵
- عوامل افزایش دهنده اوتیسم ۷۷
- درمان اوتیسم ۷۸
- فصل ششم: دیابت، فلج مغزی، نابینایی و ناشنوایی** ۷۹
- بخش اول دیابت و فلج مغزی ۸۰
- تشخیص دیابت در کودکان ۸۰
- علائم تشخیص دیابت در کودکان ۸۰

۸۲	چرا بچه‌های دیابتی باید ورزش کنند
۸۵	فلج مغزی
۸۶	علائم فلج مغزی
۸۸	پیشگیری
۸۸	درمان
۸۹	بازی درمانی برای کودکان فلج مغزی
۹۱	بخش دوم نایبایی و ناشنوایی
۹۱	نایبایی
۹۲	ناشنوایی
۹۲	علائم ناشنوایی
۹۲	علل ناشنوایی
۹۳	عوامل افزایش دهنده خطر
۹۴	علائم شایع ناشنوایی
۹۴	علل ناشنوایی
۹۶	فصل هفتم: انواع بازی در درمان مشکلات
۹۷	هر چی می‌خواهی بگی، بکش (کمرویی)
۹۷	۱- شکل آدم
۹۸	۲- نقاشی کودکان
۱۰۱	نقاشی خانواده
۱۰۱	خَرَسِوز سر پا یا خوابیده (کمرویی، ترس)
۱۰۲	لِیَر (کمرویی، اضطراب)
۱۰۲	هفت سنگ (کمرویی، ترس)
۱۰۳	کلاغ پر (کمرویی)

- طناب کشی (کمرویی، اضطراب)..... ۱۰۴
- شاه دزد (کمرویی)..... ۱۰۴
- تيله بازی (کمرویی، اضطراب)..... ۱۰۵
- پُر تا پیک (گل یا پوچ) (کمرویی)..... ۱۰۵
- بازی گسترش جمله (کمرویی)..... ۱۰۶
- بازی من چی هستم؟ من کی هستم؟ (کمرویی)..... ۱۰۷
- بازی صحبت کردن در گوشی (کمرویی)..... ۱۰۷
- بازی پخش اخبار (کمرویی)..... ۱۰۸
- روی صندلی بنشین (کمرویی، ترس)..... ۱۰۸
- قطار، آشنایی (کمرویی)..... ۱۰۸
- چه رزه‌ای داشت؟ (کمرویی)..... ۱۰۹
- ربوب، غنا (کمرویی)..... ۱۱۰
- آقا گرگه، انت بیه؟ (کمرویی)..... ۱۱۰
- تکرار صدا (کمرویی)..... ۱۱۰
- این کار کیه؟ (کمرویی)..... ۱۱۱
- برگرد پیش مادر (کمرویی)..... ۱۱۱
- بازی غلطه، آی غلطه (اضطراب)..... ۱۱۲
- اتک متک یا چوگور (گرو خوشو) (اضطراب، ترس)..... ۱۱۲
- کمربند (اضطراب، ترس)..... ۱۱۳
- کلاه پرک (اضطراب، ترس)..... ۱۱۳
- بالا بلندی (اضطراب، ترس)..... ۱۱۳
- لی لی (گانه) (اضطراب، ترس)..... ۱۱۴
- بازی مخالفها (ترس، اضطراب)..... ۱۱۵
- وسطی (ترس)..... ۱۱۵
- مقررات بازی..... ۱۱۶

- ۱۱۶..... قوقو (تاب بازی):
- ۱۱۶..... چرغ چوروغ (الا کلنگ):
- ۱۱۶..... قایم بوشک (اوتیسم)
- ۱۱۷..... شانه جادویی (اوتیسم)
- ۱۱۸..... چند وسیله یادت می آید؟ (اوتیسم بیش فعال)
- ۱۱۸..... فعالیت مار (اوتیسم فعال)
- ۱۱۸..... زرد خاک چه خبره (اوتیسم فعال)
- ۱۱۹..... پرتاب توپ به هوا (اوتیسم)
- ۱۱۹..... گذاشتن توپ در دو پا (اوتیسم)
- ۱۲۰..... پریدن از روی صخره دیگران (اوتیسم)
- ۱۲۱..... عمو زنجیر بازی (اوتیسم)
- ۱۲۲..... بولینگ (اوتیسم)
- ۱۲۲..... ماز (اوتیسم)
- ۱۲۳..... کار با کامپیوتر (اوتیسم)
- ۱۲۳..... حیوانات را جدا کن (اوتیسم)
- ۱۲۵..... قایق‌های سرگردان (سندرم داون-اوتیسم)
- ۱۲۵..... دوز (سندرم داون)
- ۱۲۶..... لیوان به لیوان (سندرم داون)
- ۱۲۶..... من را هم سفر ببر! (سندرم داون)
- ۱۲۷..... پذیرایی (سندرم داون)
- ۱۲۷..... یخ شوید، آب شوید، بخار شوید. (بیش فعالی)
- ۱۲۸..... سنگ بریز! (بیش فعالی)
- ۱۲۸..... خمیر بازی (بیش فعالی)

۱۲۹		بپا آب نریزه (اختلال هماهنگی رشدی)
۱۲۹		حباب را بگیر
۱۳۰		پریدن از جوی آب (گوشه‌گیری)
۱۳۰		ساعت آبی (کودکان فلج مغزی)
۱۳۰		مداد بتراش! (ناشنوا)
۱۳۱		تقلید صدای آب (نابینا)
۱۳۱		بازی وسطی (نابینایی)
۱۳۱		بازی بادکنکهای زنگدار (نابینایی)
۱۳۲		استخر توپ (نابینایی)
۱۳۲		ترامپلین (نابینایی)
۱۳۲		ناب ببری (نابینایی)
۱۳۳		منج نابینایی (نابینایی)
۱۳۳		یویو (نابینایی)
۱۳۳		لیلی کردن (بر روی سطوح بسته) (نابینایی)
۱۳۳		کودک نابینا و اسباب بازی
۱۳۶		آموزش همراه با شادی و بازی
۱۳۷		اسباب بازی
۱۳۸		گِل بازی
۱۳۹		فواید گِل بازی
۱۴۳		منابع